

Labaw nga Makugihon ug Mabuhaton diha sa Panimalay

ELDER DAVID A. BEDNAR

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mahimo kitang labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay kon kita labaw nga magmatinud-anon sa pagkat-on, sa pagsunod, ug sa paghigugma sa gipabiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo.

Niadtong 1833 si Propeta Joseph Smith nakadawat og pagpadayag nga naglangkob og tininuod nga pagbadlong o pahimangno ngadto sa ubay-ubay nga mga igsoon nga nangulo sa Simbahan sa pagpahimutang sa ilang banay diha sa kahusay (tan-awa sa D&P 93:40–50). Usa ka tino nga pulong gikan niini nga pagpadayag mohatag sa tema niining akong mensahe—“labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay” (bersikulo 50). Gusto kong mosugyot og

tulo ka paagi alang natong tanan aron sa pagkahimong makugihon ug mabuhaton diha sa atong mga panimalay. Dapiton ko kamo sa pagpaminaw pinaagi sa mga dalunggan ug pinaagi sa mga kasingkasing nga mobati, ug ako mag-ampo nga ang Espiritu sa Ginoo magauban kanatong tanan.

Una nga Sugyot: Ipahayag ang Gugma—ug Ipakita Kini.

Mahimo kitang magsugod sa pagkahimong labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay pinaagi sa pagpahibalo sa mga tawo nga kita nahigugma kanila. Ang ingon niana nga mga pagpahayag wala magkinahanglan og buwak-buwak o taas nga pagkasulti. Diretsohon na lang nato sa sinserong paagi ug sa kanunay ipahayag ang paghigugma.

Mga kaissoonan, kanus-a ang katapusang higayon nga inyong giagbayan ang inyong mahangturong kabuban ug miingon, “gimahal ko ikaw”? Mga ginikanan, kanus-a ang katapusang higayon nga tininuod ninyong gipahayag ang gugma ngadto sa inyong mga anak? Mga anak, kanus-a ang katapusang higayon nga misulti kamo sa inyong mga ginikanan nga

gimahal ninyo sila?

Matag usa kanato nasayud nang dan nga kinahanglan kitang mosulti sa atong mga minahal nga sila atong gihigugma. Apan unsay atong mga nahibaloan dili sa kanunay makita diha sa atong gibuhay. Tingali bation nato ang pagkadili sigurado, pagkabakikaw, o gani pagkaulaw og gamay.

Isip mga disipulo sa Manluluwas, dili lamang puro paningkamot ang atong gihimo aron modaghan ang nahibaloan; hinoon, kinahanglan nga kanunay kitang mohimo og dugang pa kon unsa man ang atong mga nahibaloan nga matarung ug mas momaayo pa.

Kinahanglan natong hinumduman nga ang pag-ingon og “I love you” usa lamang ka sinugdanan. Kinahanglan kitang molitok niini, kinahanglang barugan nato kini, ug pinakaimportante kinahanglan nga kanunay nato kining ipakita. Kinahanglan nga kita mopahayag ug mopakita sa gugma.

Si Presidente Thomas S. Monson bag-ohay lang mitambag: “Sa kasagaran maghunahuna kita nga [ang mga tawo sa atong palibut] *unta* masayud kon unsa nato sila ka mahal. Apan dili lamang kita maghunahuna; kinahanglan nato silang pahibaloan. . . . Dili gayud nato pagamahayan ang mga mabinationg pulong nga atong napamulong og ang pagbati nga gipakita. Hinoon, ang atong mga pagmahay moabut kon ang maong mga butang atong gipapha alang unta sa mga tawong mahinungdanon kanato” (“Pagpangita og Kalipay Panahon sa Panaw,” *Liabona*, Nob. 2008, 86).

Usahay panahon sa pakigpulong sa miting sa sakrament o sa pagpamatuod, makadungog kita og ingon niini: “Nasayud ako nga wala nako sultihang akong asawa sa kanunay gayud kon unsa ka dako ang akong gugma kaniya. Karon gusto nakong siya, ang akong mga anak, ug kamong tanan masayud nga siya akong gihigugma.”

Ang ingon niana nga pagpahayag sa paghigugma tingali tukma usab. Apan kon ako makadungog na gani og mga pulong nga sama niini, dili ako mahimutang ug sa hilum moingon nga ang asawa ug mga anak dili unta angay makadungog niining panagsa ra ug sa pribado nga komunikasyon diha sa kadaghanan sa simbahan! Unta madungog sa mga bata ang pagpahayag sa gugma ug makita ang gugma tali sa ilang mga ginikanan diha sa regular nga dagan sa inadlaw nilang panginahabuhi. Kon ugaling, ang pagpahayag niini diha sa simbahan maingon og makapakurat sa asawa ug sa mga anak, kana sa tinuod nagkinahanglan og dugang nga kakugi ug kamabuhaton diha sa panimalay.

Ang relasyon tali sa gugma ug sa tukma nga buhat gibalik-balik og pakita diha sa mga kasulatan ug kini gihitagan pa gayud og importansya pinaagi sa panudlo sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga Apostoles, “Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo” (Juan 14:15). Sama nga ang atong paghigugma ug ang paghigugma alang sa atong Ginoo gipamatuodan pinaagi sa paglakaw sa Iyang dalan

(tan-awa sa Deuteronomio 19:9), mao nga ang atong gugma alang sa atong kapikas, sa mga ginikanan, ug sa mga anak makita kaayo nga nagpatigbabaw diha sa atong mga hunahuna, sa atong mga pulong, ug sa atong mga buhat (tan-awa sa Mosiah 4:30).

Ang pagbati nga may kasiguroan ug ang kamakanunayon sa gugma gikan sa usa ka kapikas, sa ginikanan, o sa bata usa ka buhong nga panalangin. Ang ingon niana nga gugma moamuma ug mopatunhay sa hugot nga pagtuo diha sa Dios. Ang ingon niana nga gugma mao ang tinubdan sa kusog ug mohingilin sa kahadlok (tan-awa sa 1 Juan 4:18). Ang ingon niana nga gugma mao ang tinguha sa matag kalag.

Mamahimo kitang labaw ka makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay kon kita mopahayag sa atong gugma—ug kanunay nato kining ipakita.

Ikaduha nga Sugyot: Pagpamatuod—ug Pagkinabuhi uban niini.

Kita usab mahimong labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay pinaagi sa paghatag og pagpamatuod ngadto sa atong mga gihigugma mahitungod sa mga butang nga atong nahibaloan nga tinuod pinaagi sa pagsaksi sa Espiritu Santo. Ang paghatag og pagpamatuod dili kinahanglan nga taas o sa batid nga pagkasulti. Ug dili kinahanglan nga magpaabut pa kita hangtud moabut ang unang Domingo sa bulan aron ipahayag ang atong pagsaksi sa mga butang nga matuod. Diha sulod sa mga bongbong sa atong kaugalingong panimalay, makahimo kita ug kinahanglan nga mohatag sa lunsay nga pagpamatuod sa kabalaan ug katinuod sa Amahan ug sa Anak, sa talagsaong plano sa kalipay, ug sa Pagpahiuli.

Mga kaissoonan, kanus-a ang katapusang higayon nga kamo mihatag sa inyong pagpamatuod ngadto sa inyong mahangturon nga kauban? Mga ginikanan, kanus-a man ang katapusang higayon diin inyong gipahayag ang inyong pagsaksi ngadto sa inyong mga anak mahitungod sa mga butang nga nahibaloan ninyong tinuod? Ug mga anak, kanus-a ang katapusang higayon nga kamo mipakigbahin sa inyong pagpamatuod uban sa inyong mga ginikanan ug sa pamilya?

Ang matag usa kanato nasayud nang daan nga kinahanglan kitang mohatag sa atong pagpamatuod ngadto sa mga tawo nga atong gihigugma sa hilabihan. Apan ang atong nahibalooan dili kanunay nga makita sa atong gibuhay. Tingali bation nato ang pagkadili sigurado, pagkabakikaw, o gani pagkaulaw og gamay.

Isip mga disipulo sa Manluluwas, wala lamang kita maningkamot nga makakat-on og daghan; hinoon, kinahanglan nga kanunay kitang mohimo og dugang pa kon unsa man ang atong mga nahibalooan nga matarung ug mas momaayo pa.

Kinahanglan natong hinumduman nga ang kinasingkasing nga pagpamatuod usa lamang ka sinugdanan. Kinahanglan kitang mohatag sa pagpamatuod, kinahanglang barugan nato kini, ug pinakaimportante kinahanglan nga kanunay nato kining ipakita. Kinahanglan nga kita mopahayag ug magkinabuhi uban sa atong mga pagpamatuod.

Ang relasyon tali sa pagpamatuod ug sa tukma nga binuhatan gipasabut og maayo diha sa mando sa Manluluwas ngadto sa mga Santos sa Kirtland: “Nga ang Espiritu magpamatuod nganha kaninyo bisan pa niana Ako nanghinaut nga kamo magbuhat sa tanan” (D&P 46:7). Ang atong pagpamatuod sa kamatuoran sa ebanghelyo kinahanglan nga makita diha sa atong mga pulong ug sa mga buhat. Ug ang atong mga pagpamatuod mapahayag ug magpuyo nga mas puno sa gahum diha sa atong mga panimalay. Ang mga kapikas, mga ginikanan, ug mga anak kinahanglang maningkamot sa pagbuntog sa bisan unsang pagduhaduha, o pagkaulaw kabahin sa atong pagpamatuod. Kinahanglan kitang momugna ug mangita og mga kahigayunan nga makahatag sa atong pagpamatuod sa mga kamatuoran sa ebanghelyo—ug magkinabuhi uban niini.

Ang pagpamatuod mao ang atong nahibalooan nga matuod diha sa atong mga hunahuna ug sa atong mga kasingkasing pinaagi sa pagsaksi sa Espiritu Santo (tan-awa sa D&P 8:2). Samtang kita mosangyaw sa kamatuoran imbis nga mopahimangno, moawhag, o sa yano nga pagpaambit sa

makapaikag nga mga kasinatian, gidapit nato ang Espiritu Santo aron mapamatuod-an ang katinuod sa atong mga pulong. Ang gahum sa lunsay nga pagpamatuod (tan-awa sa Alma 4:19) dili maggikan sa dili masabtan nga pinulongan o sa epektibo nga pasundayag; kondili, resulta kini sa pagpadayag nga gipadala pinaagi sa ikatulo nga sakop sa Dios nga Kapangulohan, gani ang Espiritu Santo.

Ang pagkabayag sa gahum, ang pagkadawat sa pagtulun-an, ug ang pagkamakanunayon sa pagpamatuod gikan sa usa ka kapikas, sa ginikanan, o sa anak usa ka buhong nga panalangin. Ang ingon niana nga pagpamatuod molig-on sa hugot nga pagtuo ug mohatag og direksyon. Ang ingon niana nga pagpamatuod makamugna og kahayag sa kalibutan nga nagkaanam og hilabihang kangitngit. Ang ingon niana nga pagpamatuod mao ang tinubdan sa mahangturon nga panglantaw ug sa malungtaron nga kalinaw.

Mahimo kitang labaw ka makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay kon kita mohatag sa atong pagpamatuod—ug magkinabuhi uban niini.

Ikatulo nga Sugyot: Pagmakanunayon.

Samtang nagdako ang among mga anak nga lalaki, ang among pamilya mihimo sama sa inyong gipanghimo ug sa karon inyong gihimo. Kanunay kaming adunay pamilya nga pagampo, pagtuon sa kasulatan, ug family home evening. Karon, nakasiguro na ako kon unsay gusto nakong ihulagway karon nga wala gayud mahitabo diha sa inyong panimalay, apan sa amo nahitabo.

Usahay si Sister Bednar ug ako maghunahuna kon ang among mga paningkamot sa paghimo niining mga mahinungdanong butang nga espirital nakatabang ba. Karon ug unya ang mga bersikulo sa kasulatan pada-yong gibasa bisan adunay mokalit og singgit, sama sa: “Iya kong gihikap!” “Ayaw siya patan-awa nako!” “Iya kong gisunod-sunod!” Ang sinserong mga pagampo usahay mabalda sa pagagik-ik ug pagpanguhit sa uban. Ug uban sa lihokan, badlungong mga lalaki, ang mga leksyon sa family home evening dili kanunay makahatag og

taas nga lebel sa pagtulun-an. Usahay si Sister Bednar ug ako mapungot na kaayo tungod kay ang mga kinaiya nga matarung nga among gipaningkamutang ipasunod maingon og walay kahimoan diha dayon sumala sa among gusto ug gilauman.

Kon kamo karon makapangutana pa unta sa mga hamtong na namong mga anak nga lalaki kon unsay ilang nahinumduman kabahin sa pamilya nga pagampo, pagtuon sa kasulatan, ug sa family home evening, nagtuo kong kahibalo ko unsaon nila sa pagtubag. Sila ingon og dili gayud makasulti sa usa ka piho nga pagampo o piho nga higayon sa pagtuon sa kasulatan o sa usa ka makahuluganon kaayo nga leksyon sa family home evening nga nahimong usa ka panahon sa ilang pagkat-on alang sa ilang espirituhang kalamboan. Ang ilang ikasulti nga ilang nahinumduman mao nga isip usa ka pamilya kami makanunayon gayud.

Si Sister Bednar ug ako naghunahuna nga ang pagtabang sa among mga anak nga makasabut sa unod sa usa ka piho nga leksyon o sa usa ka piho nga kasulatan mao gayud unta ang mahitabo. Apan ang ingon nga sangputanan wala mahitabo sa matag higayon nga kami magtuo o magampo o magdungan sa pagtuon. Ang pagkamakanunayon sa among katuyoan ug buhat tingali mao ang pinakatalagsaong leksyon—usa ka leksyon nga wala namo masabti sa hingpit niadtong higayona.

Sa akong opisina anaa ang matahum nga painting sa usa ka umahan sa trigo. Ang painting usa ka daghan kaayong tinagsa-tagsa nga binadlis sa brush—walay bisan usa niini nga badlis kon kon mao rang usa ang makapaikag o makadani. Sa pagkatinuod, kon padul-an nimo og maayo ang hulagway, ang tanan nimong makita mao ang daghan kaayong maingon og wala magkasinabut nga mga badlis-badlis ug dili madanihong mga linya sa yellow ug gold ug brown nga pintal. Hinoon, kon ikaw anam-anam nga modistansya sa hulagway, ang tanang tinagsa nga badlis sa brush magkatipon ug makamugna og talagsaon nga tupong kaayong pagkatubo nga trigo diha sa umahan. Daghang mga ordinaryo, tinagsa nga badlis sa brush nagkatambayayong sa

pagmugna og usa ka makadani ug matahum nga painting.

Ang matag pamilya nga pag-ampo, ang matag hitabo sa pamilya nga pagtuon sa kasulatan, ug ang matag family home evening usa ka badlis diha sa hulagway sa atong mga kalag. Walay usa ka panghitabo nga makita nga madanihon kaayo o halandumon. Apan sama sa yellow ug sa gold ug brown nga mga linya sa pintal nagtinabangay sa usag usa ug nimugna og usa ka makadani kaayo nga buhat sa kahanas, mao nga ang atong pagkamakanunayon sa paghimo og daw gagmay mga butang modala ngadto sa mahinungdanong mga sangputanan nga espirital. “Busa, ayaw pagluya, diha sa maayo nga buhat, kay kamo nagpahimutang sa tukuranan sa usa ka mahinungdanon nga buhat, Ug gikan sa gagmay nga mga butang magagikan ang mga dagko” (D&P 64:33). Ang pagkamakanunayon mao ang baruganan nga yawe samtang atong ipahimutang ang pundasyon sa mahinungdanon nga buhat sa atong tinagsa ka kinabuhi ug kon kita mahimong labaw nga makugihon ug pagkamabuhaton diha sa atong kaugalingong mga panimalay.

Ang pagkamakanunayon diha sa atong mga panimalay importante alang sa laing nga rason. Daghan sa

mga sakit nga pagpamadlong sa Manululuwas gitumong ngadto sa mga tigpakaaron-ingnon. Si Jesus mipasidaan sa Iyang mga disipulo mahitungod sa mga escriba ug sa mga Pariseo: “Ayaw ninyo buhata ang ilang ginabuhat: kay sila maayo rang mosulti, apan dili mobuhat” (Mateo 23:3). Kining lig-on nga pag-awhag usa ka tambag nga puno sa kamabination sa “pagpahayag sa gugma—ug sa pagpakita niini,” sa “paghatag sa pagpamatuod—ug magkinabuhi uban niini,” ug sa “pagkamakanunayon.”

Ang pagpakaaron-ingnon sa atong kinabuhi mahibaloan kaayo ug mosangput sa labihan nga kalaglagan sa sulod sa atong kaugalingong mga panimalay. Ug ang mga bata sa kasagaran ang pinakaabtik ug sensitibo kon hisgutan na ang pag-ila sa pagpakaaron-ingnon.

Ang pagpahayag sa gugma diha sa publiko kon ang pribado nga buhat sa paghigugma wala diha sa panimalay usa ka pagpakaaron-ingnon—ug mopahuyang sa pundasyon sa talagsaong buluhaton. Ang pagpamatuod diha sa kadaghanan kon ang pagkamatitudanon ug kamasulundon wala gani sa kaugalingon natong mga panimalay usa ka pagpakaaron-ingnon—ug mopahuyang sa pundasyon sa usa ka talagsaon nga buhat. Ang sugo nga,

“Dili ka magsaksi og bakak” (Exodo 20:16) magamit kaayo ngadto sa mga tigpakaaron-ingnon sa matag usa kanato. Gikinahanglan nga kitang mahimo ug mahimong labaw ka makanunayon. “Hinonoa alang sa mga magtotoo, pagkinabuhi ingon nga panig-ingnan sa sinultihan ug sa paggawi, sa gugma, sa pagtuo, sa kaputli” (1 Timoteo 4:12).

Samtang kita magtinguha sa tabang sa Ginoo ug sa Iyang kusog, maanam-anam nato sa pagwagtang ang panaglahi tali sa unsay atong gipanulti ug unsay atong gipangbuhat, tali sa pagpahayag sa gugma ug kanunay nga pagpakita niini, ug tali sa paghatag og pagpamatuod ug sa makanunayon nga pagkinabuhi uban niini. Mahimo kitang labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay kon kita labaw nga magmatitudanon sa pagkat-on, sa pagsunod, ug sa paghigugma sa gipahituli nga ebanghelyo ni Jesukristo.

Pagpamatuod

“Ang kaminyoon tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye gi-orden sa Dios ug . . . ang pamilya mahinungdanon ngadto sa plano sa Tiglalang alang sa walay katapusan nga destinasyon sa Iyang mga anak” (Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liabona*, Okt. 2004, 49). Alang niini ug sa uban pang mahangturon og importanting mga hinungdan, atong gikinahanglan ang labaw nga pagkamakugihon ug pagkamabuhaton diha sa atong panimalay.

Unta ang matag kapikas, ang matag bata, ug ang matag ginikanan mapanalanginan alang sa pagsulti ug sa pagdawat og gugma, aron modala ug matudloan pinaagi sa lig-ong pagpamatuod, ug mahimong labaw ka makanunayon diha sa ingon og ginagmay ra nga mga butang nga maoy pinakaimportante.

Niining importanting mga tinguha kita dili gayud mapasagdan nga maginusara. Ang atong Langitnong Amahan ug ang Iyang Pinalanggang Anak buhi. Nahigugma sila kanato ug nasayud sa atong mga kahimtang, ug sila motabang kanato nga mahimong labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay. Niining mga kama-tuoran ako mopamatuod sa sagra-dong pangalan ni Jesukristo, amen. ■